

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicam partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség: Jókai-utca 10.

Kiadóhivatal: Számmér Imre könyvnyomdája.

A mi koronáink.

(p) Egyházmegyénkben évenként két koronát tartanak lelkészkedő papjaink. Így neveztetnek azok a papi gyűlések, melyeket a lelkészkedő papság alesperesi kerületenként, egyházmegyei szabványaink értelmében tavasszal és ősszel szokott tartani. Ezen a gyűlésen beszélnek meg a lelképász-törködés terén előfordult ügyes-bajos dolgait, itt kér tanácsot, utbaigazítást egymásik oly dolgra nézve, amin a kerületnek valamelyik tagja esetleg már keresztül ment. Tanácskozmányaik lefolyásáról jegyzőkönyvet tartoznak felvenni és azt tekintés végett az egyházmegyei hivatalhoz beküldeni. Hogy az egyes esperesi kerületek az egyházmegyei szabványok által koronákra előírt tárgyak megbeszélését a lehető leglelküimeretesebben szokták elvégezni az eléggé kiválglik abból, hogy még nem hallottunk rá esetet, hogy az egyházmegyei hivatal bármelyik kerület koronájának jegyzőkönyvét nem hitelesítette, illetve nem vette volna tudomásul.

Bennünket ezen sorok megírására nem is az késztetett, hogy ítéletet mondjunk arról, vajon a mi koronáink helyesen tartatnak-e meg vagy nem, — nem is az, hogy az egyház szabványai által előírt tárgyszorozatot feldolgozzák-e alaposan, — ezeknek elbírálása nem a mi feladatunk,

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Álom.

Az előszoba csengője ma szünet nélkül szól, ting, ting, ting! — sürgöny, számla, üzenet, kéregető.

Ting, ting, ting, látogató.

— Látogató korán reggel? Lehetetlen. A háziur dühösen ugrik föl írósztalától.

Ma nincs nyugalom a háznál, pedig sok dolga van. Elintézetlen ügyek, levelek, melyekre azonnal válaszolni kell. A csomagolásra sem adott még utasítást, pedig a vonat nem vár, egy félóra múlva indulnia kell, és most ez a látogató.

Tizenkettő előtt eddig legalább békében volt az ember, most tizenegy és már látogató. Ki az? mit akar?

— A nagy böröndbe pakoljak méltóságos uram? — kérdi a komornyik, mialatt az inas ijedten áll az ajtóban, még mindig nem tudva, hogy a látogatóval mi történjék.

— Az ördögbe, pakolj amibe akarsz!

Az óra egynegyedet üt, már csak tizenöt perc van az indulásra.

— No, csak gyorsan, gyorsan, mert elkésem.

— Igen uram, igen, de a látogató?

— Vezesd a méltóságos asszonyhoz azonnal ott leszek én is bucsuzni, még ezt a csomagot tedd a böröndbe, ezeket az irásokat ki ne feledd. Mindent vigy le a kocsiába azonnal, megyek.

Izgatottan hagyta el a szobát s a szalomba ment át.

hanem egyedül a kizárólag az egyházmegyei hivatal. Hogy mégis foglalkozunk papi gyűléseinkkel, tesszük ezt azért, hogy föl hívjuk koronáink figyelmét néhány oly dolgra, a miknek megbeszélése véleményünk szerint ezen koronák tárgyát képezheti a nélküli, hogy azok hivatalát a legcsekélyebb mértékben is túllépnek.

Itt van mindjárt a különféle szövetkezeteknek ügye. Azt hiszem senki sem fogja józan észszel tagadni, hogy különösen az utóbbi időben lábra kapott sokféle „ismus“ egyik szülőoka az általános elszegényedésben keresendő. Ha már most látja az az anyagiakból már-már teljesen kifosztott szegény nép, hogy az ő természetes vezére, lelképásztor nem csak szép, kenetteljes igéikkel táplálja, hanem anyagiakban is iparkodik tőle telhetőleg rajta segíteni, neki utbaigazítást adni, ami különösen a szövetkezetek felállítását által érhető el, — az hiszem, hogy a papságnak régi tekintélye, vezérlő szerepe ismét vissza fog térni s ezzel kapcsolatban eltűnik a sokféle „ismus“, el az eléggé el nem ítélhető vallási közöny. Kenyeret, biztos megélhetést a népek s ezzel ismét visszatér az egyes családi tüzhelyekhez a munkával párosult megelégedettség, béke és a mi fő — az Isten felé.

Már most alig van kerület, melyiknek egyik másik községében valamiféle szövet-

kezet ne virágoznék. Mily jó, mily hasznos munkát végezne az a szövetkezeti elnök, aki rendszerint azon községnak lelképásztorra szokott lenni, ha ctt a koronán elnöksége alatt álló szövetkezetében szerzett tapasztalatait, felállításában követett eljárását, annak vezetését stb. lelképásztor-társainak okulására, buzdítására előadná! Azt hiszem nem sok idő múlán el és minden valamire való községben virágzó szövetkezetre találunk, a mi, hogy megnyire kivánatos, tettebb már néhány szóval okadatoltam.

A koronák tárgyát képezhetnék szerintünk továbbá a katolikus sajtó ügye is. A protestans Szemere Bertalan annak idején a sajtót hetedik nagyhatalomnak szokta nevezni.

Nagyhatalomnak mely a világ sorsát már is nagyban irányítja, s még évtizedekig, sőt szerintiünk tovább is fogja irányítani. Hogy igazat mondott, onné is kiteszik, mivel a sajtót, mint a hatalom egyik főtevényezőjét lefoglalni, monopolizálni, affólyt kizárólagosan uralkodni, egyesek és testületek, kormányok és hitfelekezetek törekedtek mindezekig s törekuszenek ma is.

Ha tehát a sajtónak ily nagy hatalma, átalakító ereje van a társadalomra, a kor szemlentre nézve, vajjon különböző lehet-e a lelképásztorok előtt, hogy ő és hivei mily irányu ujságból merítik szellemi táplálékai-

mely szokatlan szigorú, komoly kifejezést kölcsönzött arcának.

— Az akarok lenni őszinte jó barátja, — mondá egyszerűen.

— Köszönöm, — felelé a nő halkán és bizalmasan maga mellett üléssel kínálta meg. Aztán beszélni kezdett szakadozott, gyors hangon, mintha a be-beálló csöndet meg kellett volna gátolnia minden áron.

A férfi elmerülve hallgatta, hallgatta azt a kedves, oly rég nélkülözött hangot, mely mint egy bubajos zene hangzott föl előtte. Főlmertül előttük a mult tarka képeivel s ajkaikra vissza-visszatért a varázshatalmu szó

— Emlékszik? —

Minden csekélység a mi nem ment feledésbe, jelentőségtelessé vált ezáltal, ajkuk a mult szép napokat emlegetté, míg szemök arról beszélt, ami akkor is mint most, kimondatlan maradt.

A férfi végre fölállott és távozni készült.

— Nem marad nálam ebéd:n? — kérde a nő elfogult halk hangon.

— Most nem Lilla, de holnap eljövök, tudom, hogy fogadó napja le z.

Sietve távozott s a fiatal nő ott maradt egyedül a pompás berendezésű teremben.

Mély esend uralkodott körülötte s ő gondolataiba merülve, mozdulatlanul ült azon a helyen, a hol Rényi Zoltán hagyta.

Lassan halványodott a pir égő orczáin, míg szoborszerű sápadtság terült el egész arcán. Különös izgatottság vett rajta erőt, szive úgy tele volt fájó örömmel, nem tudott szabadulni ettől az érzéstől, mely előtt minden egyéb elenyészett. Aztán vissza emlékezett, hogy ez az

— Te vagy az Zoltán? — kiáltá már messziről a fiatal férfi felé, ki türelmesen állott az ablak előtt s látszólag az utcai sár vizsgálásában volt elmerülve. — Isten hozott!, de rég nem láttalak, folytatá a háziur szívélyesen, — sajnálom, hogy utban találsz, tudod a kötelesség szólit, mennem kell, de várd be Lilit, bucsuzni megyek hozzá s megmondom, hogy itt vagy. Isten veled!

Az ajtó becsapódott mögötte s Rényi Zoltán ismét egyedül állt a tágas teremben.

Különös elfogultság vett rajta erőt. Most oly sok idő múltán viszont fogja látni Lilit. Ezért jött ide, ezt akarta s most mégis azon gondolkodott nem jobb volna-e távozni s elkerülni a viszontlátást.

Az ajtó függönye lassan szétnyílt, fiatal szőke nő lépett a terembe.

— Zoltán maga az? — kiáltá, kezét nyujta örömeit meglepetéssel.

A férfi ajkán mosoly vonult el, mely szokatlan lágy kifejezést kölcsönzött arcának.

— Lili — mondá, a nő kezét ajkához emelve, míg szemébe fényes sugár lopódzott.

A fiatal nő halvány arcát lassan biborpir vonta be, szeme megigézve csüngött a férfi föllángoló tekintetén.

Az a két szempár elmondta egymásnak ma is hűségesen mindazt, a mit ajkuk tagadták. — Pár napot itt kell töltenem Lilla, reggel érkeztem és látja, már itt vagyok.

— Jól tette, hogy eljött, — mondá a nő lassan — mindig örülök, ha egy jó barátomat láthatom.

A férfi ajka körül éles vonás képződött,

költségekről is, a községek tartoznak gondoskodni. A népszámlálás egyéb költségeinek fődözésére, melyek az államot terhelik, a kereskedelmi miniszternek 740.000 korona rendkívül hitelt nyit a hozandó törvény.

— „**Proletárok, elnyomott munkásnép!**” Ily megszólítású röpiratokat terjesztett a mult év márczius havában Székesfehérvárott **Klujber József** munkanélküli keztyűsége. A röpirat telve volt igaztó szavakkal melyek az alsó néposztályt összetartásra és harcra szitották a hatalom és a vagyonos osztály ellen. Midőn Klujbernél a rendőrség házkutatást tartott, lakásán még 4-500 darab ilyen röpiratot talált. Pörbe fogták s a törvényszék Klujbert *egy havi államfogházra* és 10 forint pénzbüntetésre ítélte, mit a királyi tábla is jóváhagyott. Most a kir. kuria a két alsóbíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az eljárást a vádolt ellen *megszüntette*, azzal a megokolással, hogy miután világosan kintű, hogy a röpiratnak nem Klujber a szerzője, az így kívül esik az esküdtbíróság hatáskörén.

— **Elgázolás.** Szabadi Gyula keresztesi kovácsmester a tegnapi hetivásár alkalmával a piacon özv. *Tóth* Anna rácz-utca 53. sz. a. lakost véletlenül elgázolta. Tőhmet, ki kezén lábain erős zuzódásokat szenvedett, a mentők la kására szállították, a vigyázatlan kovácsot pedig fűljelentették a székesfehérvári járásbírósnál.

KÖZGAZDASÁG.

A csemegezőlők eltevéséről.

A csemegezőlők télire való eltevése igen jüvedelmező lehet. Különösen fontos a szőlők konzerválása nagy gyümölcskereskedőkre, szállodásokra és uradalmakra nézve. Természetes, csak azok a szőlőfajok alkalmasak erre a célra, melyek már magukban véve is értékesek és vastag héjok következtében nagyobb tartósságúak biztosítanak.

Azokat a szőlőket, melyeket konzerválni óhajtunk, igen ajánlatos minél tovább a tőkén hagyni, természetesen csak igen kedvező, meleg száraz időben. A szőlő eltartásának igen különböző módjait ismerjük, azonban az elért eredmény is ennek megfelelően nagyon eltérő.

Ha a szőlők konzerválását nagy mértékben akarjuk keresztül vinni, akkor sajátos szőlőkamarák fölött kell rendelkezünök, melyek csak nagyobb költségekkel állíthatók él. A szőlőkamarákban állványok vannak, amelyekben dróthuzalon hengeralaku üvegek függnök, melyek 3/4-részig vízzel vannak megtöltve és amelyekbe a szőlőfürtöket a meghagyottó venyigével bele állítjuk. Az üvegeket 10-20-nyi távolságban egymástól függesztjük fel és arra kell ügyelnünk, hogy a fürtök egymást ne érintsék. Ezekbe a szőlőkamarákba mindennap bele kell tekintenünk és az esetleg rothadásnak induló bogyókat eltávolítanunk. Jó szolgálatot tesznek a klórkalciummal megtöltött edények, amelyben az anyag elvonja a levegő nedvességét. Ez az anyag ha folyékonyá válik, akkor újjal kell pótolni. A fürtöket azonkívül időnként meg kell kénegeznünk, hogy azáltal a penészpórákat 3-4 fokra szabályozzuk, az edényekben foglalt vizet gyakorta frissrel kell pótolnunk.

Más berendezés abban áll, hogy az üvegeket nem dróthuzalokba akasztjuk, hanem két lécz közé helyezzük, amelyek vízszintesen, egyenlő távolságban egymástól padlódeszkákra vannak szegezve.

A szőlőket meglehetősen hosszú ideig valamely szellős kamarának tetején felaggatjuk; miközben szem előtt kell tartanunk azt, hogy a fürtöket mindig S alakú drótakasztón függesztjük zsinórokra.

A szőlőknek üvegekben való eltartása igen körülményes, a mennyiben egyrészt nagyon sok üvegre van szükségünk, az üvegek igen törékenyek és nehéz őket mindig megfelelő helyzetbe tartanunk. Azonkívül mindig meghatározott magasságig vizet kell utána töltenünk.

Sokkal kényelmesebb, czélszerűbb és olcsóbb a következő eljárás. Pléhből ládákat állítunk él, melyek tetszőleges hosszúság mellett 25 cm. magasak és bizonyos távolságokban átlukasztott fedővel bírnak. Ezeket a pléhládákat vízzel töltjük meg, a melyhez még kevés sót s örölt faszenet adagolunk a rothadás meggátlása czéljából. A fürtöket megfelelő hosszúságu venyigerészszel vágjuk le és alsó végökkel, melyen nem szabad csomónak lenni, a fedő lyukaiba állítjuk. Az ilymódon kezelt szőlők igen jól eltarthatók tavaszig. A ládákat fagymentes, világos szobában, vagy kamarákban kell elhelyeznünk.

Sokkal olcsóbb az a hasonló eljárás, a midőn a drága pléhszekrények helyett egyszerű, azonban jól záró faládákat használunk. A láda hasadékaikat kittel, vagy más jó ragasztószerszellel betapasztjuk, a fedő szintén bizonyos távolságban egymástól furt lyukakkal van ellátva. Víz helyett finom, pormentes homokot használunk, melyhez 1/3 rész örölt faszenet adunk, ezt a keveréket vízzel péppé keverjük. Ebben az esetben a fürtök venyigéje nedves homokban áll, tehát szilárdabb az állásuk, mint vízben.

Ily módon a szőlők kintűnően eltarthatók és ez az eljárás annyiban is előnyös, amennyiben ebben az esetben könnyebb az áttekintés, mint a függő fürtöknel, mert a ládák egy síkban vannak elhelyezve. Időnkint megvizsgáljuk a szőlőket, a megtámadott bogyókat eltávolítjuk. Ezeket a faládákat állványokra is helyezhetjük 2-3 sorban egymásfölött, miközben arra ügyelnünk, hogy közbe elég nagy szabad tér maradjon.

Ha meggondoljuk, hogy jól eltartott szőlők a téli időszakban tizszeres értéket is képviselnek, akkor érthetővé válik az, mily jüvedelmező lehet a szőlők konzerválása. A siker legfőbb kelléke abban áll, hogy csak hibátlan, finom, vastaghéjú szőlőket válasszunk, melyek jószáguk mellett czélszerűen el is tarthatók. — n. —

Gabonaárak.

— 1899. október 12. —

Buza	7.90—8.20.
Rops	5.60—6.10.
Arpa	4.70—5.20.
Zab	5.40—5.80.
Kukoricza	4.70 — —

Felelős szerkesztő: Chay Antal.

70-53.

Késmárki állami szövő-ipar-iskola volt növendéke.

NEHR JÁNOS

mű-szövő,

Székesfehérvár, Könyök-utca 6-ik szám
bejártat Kórház-utca felől.

Készít mindennemű damaszt asztalterítőt, asztalkendőket, törülközőket, damaszt ág-huzatokat szegélyezve. Damaszt grádlit, alsó párnákat. Kalotaszegi függönyöket, kenyérruhákat. Tejgazdaságok részére kintűnő minőségű sajt vásznat, gazdasági czélokra varrásnélküli zsákokat.

Varrásnélküli lepedők beszeve, erős használatra, drbjá 90 krtól 3 frtig.

Asztalterítők 2 forinttól 30 forintig.

Asztalkendők 4 frttől tucatja 14 forintig.

Törülköző kendő 3 frttől tucatja 18 frtig.

Égyszeresmind bátor vagyok megjegyezni, hogy szakszerű berendezésem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy készítményeimet 15 %-kal olcsóbban készíthetem, mint eddig.

Vendéglősök részére ASZTALTERÍTŐK, tetszés szerinti névbeszövéssel drbjá 1 frt 70 krtól 5 frtig.

Minden menyasszonyi kelengyébe a név, czimer vagy monogram beszőését minden árfelemelés nélkül elfogadom, a melyek nálam szövetnek.

A szövészet iránt érdeklődők szövészetemet bármikor megtekinthetik.

Raktár: KNAZOVITZKY BÉLA urnái,
Nádor-utca, Reé ház.

Szives pártfogását, esetleg szövészetem személyes megtekintését kérve vagyok

259. 10.—4.

teljes tisztelettel

NEHR JÁNOS

műszövő,

a késmárki áll. szövő-ipar-iskola volt növendéke.

Két jó házból való fiu tanulólúlvétetik.

Kitűntetve az országos ipar-egyesület által 1899.

PFINN JÓZSEF Alapítattott 1858-ban.

Telep: Palotai-utca 23.

„CONCORDIA“

TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, ÉRCZ- ÉS FAKOPORSÓ RAKTÁRA

Szögöny-csim: CONCORDIA SZÉKESFEJÉRVÁR Telefon-szám 79.

Sas-, Jókai- és Iskola-utca sarkán, a „Fekete Sas“ szálloda átellenében.

A legolcsóbb és legdíszesebb temetések elvállaltatnak.

Fullák szállítása a vidék bármely irányába eszközöltetnek. *****

***** Vidéki megrendelések távirat útján is elintéztetnek.

► !! Sírkoszorúk !! ◄

Nyomatott Számmér Imrénél, Székesfehérvárott.